

Prezentarea proiectului de reabilitare și restructurare a complexului parohial „Sfânta Treime”

Darius Echim

Înaltpreasfințitul Părinte Andrei, Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului, a fost prezent vineri, 14 iunie 2024, la biserica „Sfânta Treime” din Cluj-Napoca, unde a avut loc prezentarea publică a proiectului „Reabilitare și restructurare a complexului parohial «Sfânta Treime» și introducerea acestuia în circuitul turistic”, desfășurat în baza contractului de finanțare semnat cu Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest (ADR NV), în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Regional Nord-Vest 2021-2027.

Evenimentul a fost moderat de părintele paroh Cristian Baciuc, consilier administrativ al Arhiepiscopiei Clujului. În calitate de gazdă, acesta a subliniat importanța istorică a bisericii, a mulțumit ierarhului, celor prezenți și tuturor celor implicați în materializarea acestui proiect.

În deschiderea evenimentului, Părintele Mitropolit Andrei a rostit un cuvânt de învățătură și a punctat importanța acestei biserici pentru Eparhia Clujului, pentru comunitatea clujeană și nu numai.

Alocuțiuni au rostit doamna Csilla Hegedüs, director general interimar ADR Nord-Vest, și domnul Petru Alboi-Șandru, șeful Autorității de Management pentru Programul Regional Nord-Vest 2021-2027, care au vorbit despre importanța și necesitatea acestui proiect. De asemenea, un cuvânt de felicitare a adresat academicianul Doru Pamfil, președintele Academiei Române – Filiala Cluj-Napoca, care este și fiu duhovnicesc al Parohiei „Sfânta Treime”.

Proiectul a fost apoi prezentat de către domnul arhitect Paul Moldovan, reprezentat al Biroului de Arhitectură Ateliercetri.

Proiectul a fost demarat la data de 01.04.2021 și se preconizează că lucrările de restaurare vor fi finalizate în data de 28.02.2029, conform site-ului oficial ADR NV. „Procesul de reabilitare al edificiului implică lucrări de consolidare ale structurilor de rezistență, restaurarea fațadei și acțiuni de reabilitare termică axate pe stocarea, generarea și utilizarea energiei regenerabile. Centrala termică și radiatoarele vor fi înlocuite de un sistem de încălzire prin pardoseală. Casa parohială va fi convertită în spațiu expozițional cu caracter memorial, vor fi instalate sisteme de iluminat interioare și exterioare, cât și sisteme de supraveghere video, iar curtea exterioară a bisericii va fi supusă unui proiect de amenajare peisagistică”, au afirmat reprezentanții proiectului.

Protopopul Tului Roșescu - 100 de ani de la trecerea la cele veșnice (1924-2024)

Pr. Cristian Baciu

Anul acesta în data de 5 iulie se împlinesc 100 de ani de când a trecut la cele veșnice părintele Tului Roșescu, fost protopop al Clujului și preot paroh al Bisericii Sfânta Treime. În semn de aducere aminte și de cinstire a memoriei sale, în acest articol vom aminti pe scurt câteva date din biografia sa și unele aspecte din misiunea pastorală pe care a desfășurat-o într-o perioadă extrem de importantă pentru biserica și națiunea română.

Părintele Tului Roșescu s-a născut la Cluj în 19 august 1852, din părinții Vasile Roșescu, protopop al Clujului, și Ana, născută Tăușan, fiind primul născut din cei 7 copii. A absolvit Liceul Romano-Catolic din Cluj în anul 1871, instituție de învățământ unde studiasse și tatăl său. Apoi a urmat Institutul Teologic la Sibiu între anii 1871-1874, iar după aceea a studiat timp de 3 ani la Facultatea de Drept din Cluj, perioadă în care a funcționat și în postul de catehet pentru elevii ortodocși de la școlile din Cluj. S-a căsătorit în anul 1876 cu Ana, fiica preotului Lazăr Maxim din Apahida și au avut trei copii. A fost hirotonit preot pentru Parohia Apahida la 15 iulie 1876, iar după trecerea la cele veșnice a tatălui său, protopopul Vasile Roșescu, i-a urmat ca paroh și protopop al Clujului¹.

¹ Dr. Sebastian Stanca, *Biserica Ortodoxă din Cluj. O pagină din trecutul ei*, Tiparul Tipografiei Eparhiale Cluj, p. 14-15, și Preot Florea Mureșanu, *Biserica din Deal sau Vechea Biserică Ortodoxă Română din Cluj și slujitorii ei*, Cluj, 1942, p. 91-101.

Încă din casa părintească, Tului Roșescu și frații săi au primit o educație aleasă, părinții i-au susținut să urmeze studii universitare și le-au insuflat credința în Dumnezeu, dar și valori naționale și patriotice. De exemplu, una din surorile părintelui Tului Roșescu, Aurelia (1865-1926), căsătorită Pipoș, a făcut studii la Viena, ajungând apoi în perioada interbelică directoare de școală, internat și orfelinat și inspectoare a școlilor minoritare din Ardeal. A fost decorată de Regina Maria cu distincția *Crucea de aur Regina Maria*, pentru activitatea ei caritativă din timpul primului război mondial².

Aici se cuvine să amintim că o altă soră a părintelui Tului, Elisabeta (1854-1922), căsătorită cu avocatul Aurel Isac, a fost mama scriitorului clujean Emil Isac (1886-1954). În *Fondul Emil Isac* de la Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, se află mai multe fotografii de familie în care se regăsesc părintele Tului, precum și tatăl său Vasile și bunicul său Ioan, care a fost preot în satul Dumbrava, județul Cluj.

Părintele Tului Roșescu, încă din primii ani de preoție și-a adunat material pentru publicarea unui Lexicon bisericesc în care și-a propus să explice terminologia bisericească. A avut chiar o corespondență cu Nicolae Iorga în acest sens și a adunat peste 16.000 de fișe, dar lucrarea proiectată nu a mai fost tipărită³.

La nivel parohial, părintele Tului a construit casele parohiale între anii 1893-1897, construcțiile mai vechi rămânând pentru școala confesională și pentru cantor. În anul 1909, asesorul consistorial Nicolae Ivan a sprijinit construirea unei săli de catehizație ortodoxă, plătindu-se suma de 4200 coroane de către Consistoriul din Sibiu. Din încredințarea Astrei, în 27 aprilie 1911 s-a ținut la Cluj o consfătuire a fruntașilor clu-

² Ghizela Cosma, *Din istoria Clujului la feminin*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2019, p. 67.

³ Preot Florea Mureșanu, *op. cit.*, p. 92-99.

⇒ jeni, sub președinția lui Nicolae Ivan, printre participanți fiind și părintele Tului Roșescu. La această consfătuire se căutau soluții pentru ajutorarea studenților români din Cluj⁴.

În timpul pastorației părintelui Tului, în anul 1894 la Biserica din Deal s-au întrunit memorandiștii înainte de a se înfățișa la procesul care a avut loc la Cluj, iar avocatul lor a fost Aurel Isac, cumnatul părintelui Tului.

În calitate de protopop al Clujului, ar fi trebuit să participe la Marea Unire de la Alba Iulia de la 1 Decembrie 1918, dar fiind înaintat în vârstă și bolnav, l-a delegat pe preotul capelan Nicodim Cristea.

În momentul în care s-a hotărât reacțiunea Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului, după marea Unire din 1918, singurul locaș de cult ortodox din oraș era Biserica Ortodoxă Sfânta Treime, denumită și Biserica din Deal, monument istoric ce datează din anul 1795. Aici au avut loc toate ședințele, solemnitățile și festivitățile prilejuite de reînființarea Eparhiei, constituirea sinodului eparhial, alegerea și întronizarea episcopului Nicolae Ivan, acordarea statutului de catedrală bisericii parohiale. Ca paroh al Bisericii din Deal, părintele Tului Roșescu a fost implicat direct în toate manifestările menționate, și astfel a devenit unul din colaboratorii episcopului Nicolae Ivan. În Registrul de procese verbale al sinodului și comitetului parohial aflat în arhiva Bisericii Sfânta Treime se menționează, la ședința din data de 22 februarie 1920, că părintele Tului Roșescu „a relevat în cuvântarea sa greutățile cu care a avut de luptat aici în această mare de străini și își exprimă speranța, că după creșterea numărului de credincioși, în viitor vom putea duce la înflorire această parohie, așa cum se cuvine să fie în Cluj”.

⁴ Pr. Prof. Nicolae Vasiliu, Pr. Prof. Ioan Bunea, *Episcopul Nicolae Ivan (1855-1936), ctitorul reînviatului Eparhii a Vadului, Feleacului și Clujului, Studii și documente*, Editura Renașterea, 2015, p. 67-68.

După venirea în Cluj a unor personalități din alte părți ale țării în vederea ocupării posturilor din administrație și din mediul universitar-academic, se regăsesc în lista membrilor consiliului parohial: Ioan Lupaș, Silviu Dragomir, George Bogdan Duică, Onisifor Ghibu, Alexandru Lapedatu, Ion Mateiu, Alexandru Dragomir, Antoniu Mandea, Laurean Gherman. Aceștia au participat la ședințele prezidate de părintele Tului Roșescu, au făcut propuneri și s-au implicat în misiunea Bisericii, unii dintre ei fiind și membri în Sinodul eparhial, apropiați ai episcopului Ivan.

Trecerea la cele veșnice a părintelui Tului Roșescu a fost menționată în revista eparhială *Renașterea* din 1924 cu textul următor: „Luni în 7 iulie a fost așezat la odihnă veșnică în mormântul familial de lângă biserica ortodoxă din Cluj, protopopul veteran al Clujului după ce a servit la această biserică 48 de ani ca preot și 33 ca protopop. La dorința reposatului prohodul a fost săvârșit de prietenul și colegul său asesor Teodor Cotuțiu. Au asistat 10 preoți din tract în veșminte, oficialitățile din Cluj și un public ales, precum și credincioșii săi din oraș. Paenegiricul i l-a rostit părintele asesor dr. Sebastian Stanca, iar răspunsurile au fost date de corul episcopiei noastre”⁵.

Părintele Tului Roșescu a fost un vrednic slujitor al bisericii și al credincioșilor săi și se cuvine să ne exprimăm recunoștința pentru spiritul său de sacrificiu și pentru faptul că și-a făcut datoria, conform îndemnului Sfântului Ioan Gură de Aur: „Preotul să se apropie de Dumnezeu, apoi să se apropie de alții; să se sfințească, apoi să sfințească; să se înțeleptească, apoi să înțeleptească; să se facă lumină, apoi să lumineze; să conducă și să sfătuiască cu pricepere”.

⁵ Revista *Renașterea*, anul II, nr. 29, Cluj, 20 iulie 1924, pag. 6.

Premii și diplome pentru elevi

În luna iunie, în cadrul parohiei s-au organizat două festivități de premiere dedicate elevilor și studenților. În data de 16 iunie, la festivitatea de premiere s-au acordat diplome de apreciere tuturor elevilor și studenților din cadrul Serviciului de Asistență Comunitară, dar și din parohie care au beneficiat de burse în anul școlar 2023-2024.

Cu ocazia hramului parohiei, s-au acordat diplome de merit pentru șefii de promoție de la liceele de pe teritoriul parohiei, respectiv, Colegiul George Coșbuc și Liceul de Coregrafie și Artă Dramatică Octavian Stroia, în prezența directorilor și a cadrelor didactice ale instituțiilor de învățământ. În total s-au oferit 3000 de lei pentru studenții și elevii premiați.

Tot în luna iunie, cu ocazia zilei copilului, a avut loc în cadrul parohiei, evenimentul „Ateliere cu zâmbet”, care a adus multă bucurie copiilor care au participat.

Școala de vară parohială (29 iulie - 03 august)

Cu multă bucurie, vom organiza și anul acesta Școala de vară pentru copii în perioada 29 iulie 2024 - 03 august 2024, între orele 8:00 – 13:00. Activitățile cu copiii vor consta în: jocuri de grup, sport, explorări în lumea poveștilor, vizite la obiective cultural-istorice.

Înscrierile se vor face la numărul de telefon 0723690203.

Vă așteptăm cu drag!

Programul Slujbelor

Luni-Sâmbătă:

ora 8:00 - Sfânta Liturghie

ora 18:00 - Vecernia

Miercuri seara:

ora 18:00 - Acatistul Sfântului Ierarh Nectarie Taumaturgul și Studiu biblic

Vineri: ora 9:00 - Sfântul Maslu;

ora 18:00 - Acatistul Sfântului Cuvios Mucenic Efreim cel Nou și Studiu Biblic

Sâmbăta:

ora 9:00 - Pomenirea morților;

Duminica și în sărbători:

ora 9:00 - Utrenia

ora 10:00 - Sfânta Liturghie

ora 18:00 - Vecernia, Paraclisul Maicii Domnului și Studiu Biblic

Sfințirea mică a apei: în prima

miercuri din lună - ora 9:00.

Date de contact preoți:

Preot paroh: Cristian Baci

Tel: 0743075672;

E-mail: csmbaciu@yahoo.com

Preot slujitor: Florin-Cătălin Ghiț

Tel: 0744299938;

E-mail: florincatalinghit@gmail.com

**PAROHIA ORTODOXĂ SFÂNTA TREIME
STR. BISERICII ORTODOXE NR. 10, CLUJ-NAPOCA**

CIF: 5909428

CONTURI IBAN:

R076 RNCB 0106 0266 1116 0001

R098 BTRL RONC RT06 0257 7801